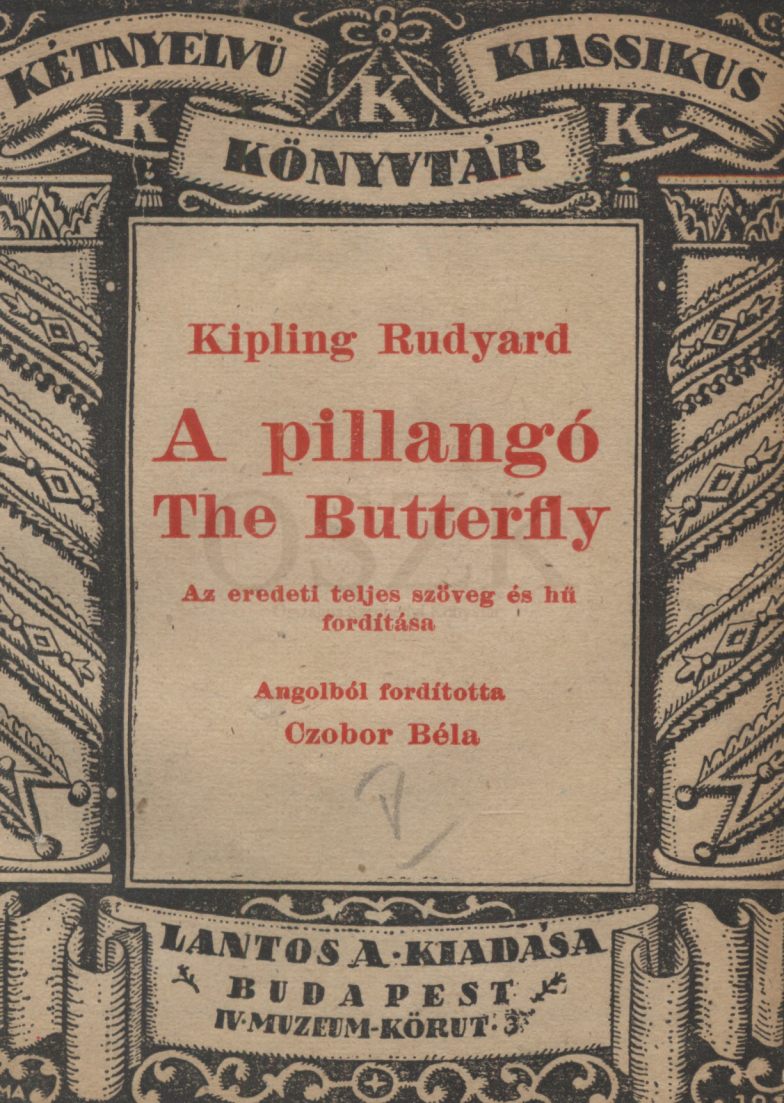

12.217/
11-15

Kipling Rudyard

A pillangó
The Butterfly

**Az eredeti teljes szöveg és hű
fordítása**

Angolból fordította
Czobor Béla

LANTOS A. KIADÁSA
BUDAPEST
IV. MUZEUM-KÖRUT. 3.

Kipling Rudyard

A pillangó The Butterfly

Az eredeti teljes szöveg és mű
fordítás

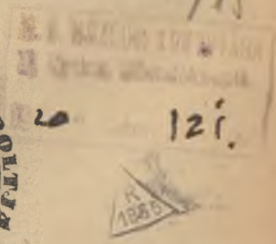
Angolból fordította
Gyöbör Béla

KÉTNYELVŰ KLASSIKUS KÖNYVTÁR
15. SZÁM

KIPLING RUDYARD
A PILLANGÓ
THE BUTTERFLY

AZ EREDETI TELJES SZÖVEG ÉS HŰ FORDÍTÁSA

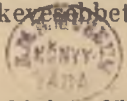
ANGOLBÓL FORDÍTOTTA
CZOÓBOR BÉLA

BUDAPEST, 1920. LANTOS KIADÁSA

Utasítás.

A Kétnyelvű Klasszikus Könyvtár a *haladóknak* fölöslegessé akarja tenni a szótár fírasztó és időt rabló használatát, a *kezdőknek* pedig megkönnyíteni. A kezdőre elkedvetlenítő hatással van a szótárban való hosszas keresgélés, és ha meg is tudja találni az egyes idegen szavak jelentését, a legtöbbször nem bírja megállapítani az összefüggés értelmét. Ezen kívánnak segíteni a *Kétnyelvű Klasszikus Könyvtár* bilingvis kiadásai, az eredeti szöveget kísérő magyar fordítással, mely játszva beleavatja a tanulót az idegen nyelv legnagyobb nehézségeibe. Az olvasó né sokat vesződjék az egyes szavak jelentéseinek pontos megállapításával, engedje, hogy az idegen kifejezések *lassan és öntudatosan* gyökeret verjenek nyelvérzékében, inkább olvassa el többször a szöveget, mint aprólékos és fírasztó gondossággal, és a szókincse minden erőltetés nélkül, észrevétlenül fog gyarapodni és gazdagodni. Csak minél többet olvasni és minél kevesebbet forgatni a szótárt és a grammatikát!

Az angol kiejtés főszabályai.

A *magánhangzók* nyílt szótagban *hosszúak*, zárt szótagban *rövidek*. Nyílt szótag az, amely magánhangzóra végződik: *ca-ne*; a zárt szótag mássalhangzóval zárul: *can*.

A *hosszú magánhangzók* kiejtése: *a* = éj (*cane*: khéjn), *e* = í (*mete*: mít), *i* = áj (*fine*: fájn), *o* = ó (*note*: nót), *u* = jú (*tune*: tjún).

A *rövidek*: *a* = e (*can*: khän), *e* = e (*met*: met), *i* = i (*fin*: fin), *o* = a (*not*: nat), *u* = ö (közel a rövid á-hoz, *tun*: tön).

Folytatása a füzet végén!

A PILLANGÓ — THE BUTTERFLY

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

The Butterfly.

This, Oh my Best Beloved,¹) is a story—a new and a wonderful story—a story quite different from the other stories—a story about The Most Wise Sovereign Suleiman-bin-Daoud—Solomon the Son of David.

There are three hundred and fifty-five stories about Suleiman-bin-Daoud; but this is not one of them. It is not the story of the Lapwing who found the Water; or the Hoopoe who shaded Suleiman-bin-Daoud from the heat. It is not the story of the Glass Pavement, or the Ruby with the Hole, or the Gold Bars of Balkis. It is the story of the Butterfly that Stamped.

Now attend all over again and listen!

Suleiman-bin-Daoud was wise. He understood what the beasts said, what the birds said, what the fishes said, and what the insects said. He understood what the rocks said deep under the earth when they bowed in towards each other and groaned; and he understood what the trees said when they rustled in the morning. He understood everything, from the bishop on the bench to the hyssop on the wall; and

A pillangó.

Ez itt, oh én Kedvencem, egy történet — új és csodálatos történet — más történetektől merőben különböző történet — történet a legbölcsebb uralkodóról, Szulejman-bin-Daudról, — Salamonról, Dávidnak fiáról.

Háromszázötvenöt történet kering Szulejman-bin-Daudról: de ez itt egyik sem azok közül. Ez nem a Bibic története, mely megtalálta a Vizet; sem a Búbos Bankáé, mely Szulejman-bin-Daudot a hőség ellen oltalmazta. Ez nem az Üveg-Kövezet története vagy Lyukas Rubinté vagy Balkis Arany Rúdjaié. Ez a történet a Pillangóról szól, mely a Lábával Dobbantott.

Most idevigyázz mindvégig megint és figyelj!

Szulejman-bin-Daud bölcs volt. Ő megértette, amit a négylábú állatok mondtak, amit a madarak mondtak, amit a halak mondtak és amit a rovarok mondtak. Ő értette, mit mondtak a sziklák mélyen a föld alatt, mikor ott lenn egymásfelé hajoltak és nyöszörögtek; és ő értette, mit mondtak a fák, mikor reggelenként susogtak. Megértett mindent a parton termő köménytől a sáncon termő izsópig; és Balkis,

Balkis, his Head Queen, the Most Beautiful Queen Balkis, was nearly as wise as he was.

Suleiman-bin-Daoud was strong. Upon the third finger of his right hand he wore a ring. When he turned it once ,Afrits²) and Djinnns came out of the earth to do whatever he told them. When he turned it twice, Fairies came down from the sky to do whatever he told them; and when he turned it three times, the very great angel Azrael of the Sword came dressed as a water-carrier, and told him the news of the three worlds,—Above—Below—and Here.

And yet Suleiman-bin-Daoud was not proud. He very seldom showed off, and when he did he was sorry for it. Once he tried to feed all the animals in all the world in one day, but when the food was ready an Animal came out of the deep sea and ate it up in three mouthfuls. Suleiman-bin-Daoud was very surprised and said, «Oh Animal, who are you?» And the Animal said, «Oh King, live for ever! I am the smallest of thirty thousand brothers, and our home is at the bottom of the sea. We heard that you were going to feed all the animals in all the world, and my brothers sent me to ask when dinner would be ready.» Suleiman-bin-Daoud was more surprised than ever and said, «Oh Animal, you have eaten all the dinner that I made ready for all the animals in the world.» And the Animal said, «Oh King, live for ever, but do you really call *that* a dinner? Where I come from we each eat twice as much as that between meals.» Then Suleiman-bin-Daoud fell flat on his face and said, «Oh Animal! I gave that dinner to show what a great and rich king I was, and not because I

az ő Első Királynője, Balkis, a Legszebb Királynő, majdnem olyan bölcs volt, mint ő.

Szulejman-bin-Daud hatalmas volt. Jobb keze harmadik ujján egy gyűrűt viselt. Ha egyet csavart rajta, Afritek és Dzsinnnek jöttek elő a földből, hogy megtegyenek bármit, amit ő nekik mondott. Ha kettőt csavart rajta, Tündérek jöttek le az égből, hogy megtegyenek bármit, amit ő nekik mondott; és ha háromszor megforgatta, maga a Kardos Azrael arkangyal jött vízhordónak öltözve és elmesélte neki a három világnak, a Felső, az Alsó és az Itteni világnak az ujdonságait.

És Szulejman-bin-Daud mégsem volt gőgös. Nagyon ritkán kevélykedett és mikor megtette, boszankodott miatta. Egyszer megkísérelte, hogy egy napon az egész világon az összes állatokat megetesse, de mikor a táplálék készen volt, egy Állat jött elő a mély tengerből és az egészet fölfalta három harapásra. Szulejman-bin-Daud nagyon meg volt hökkenve és mondá: «Oh Állat, ki vagy te?» S az Állat mondá: «Oh Király, élj örökké! Én vagyok a legkisebb harmincezer fivérem közül, s a mi hazánk a tenger fenekén van. Hallottuk, hogy te az egész világ összes állatait készülsz megetetni s fivéreim elküldtek engem, hogy megkérdezzem, mikor lesz készen az ebéd.» Szulejman-bin-Daud jobban hüledezett, mint valaha és mondá: «Oh Állat, te megetted az egész ebédet, melyet én a világ összes állatainak készítettem.» Az Állat pedig mondá: «Oh Király, élj örökké, de te komolyan ebédnek nevezed ezt? Ahonnan én jövök, ott mi mindannyian ennél kétszer ennyit eszünk a rendes étkezések között.» Erre Szulejman-bin-Daud arccal a földre borult és mondá: «Oh Állat! Ezt az ebédet azért

really wanted to be king to the animals. Now I am ashamed, and it serves me right.»³) Suleiman-bin-Daoud was a really truly wise man, Best Beloved. After that he never forgot that it was silly to show off; and now the real story part of my story begins.

He married ever so many wives. He married nine hundred and ninety-nine wives, besides the Most Beautiful Balkis; and they all lived in a great golden palace in the middle of a lovely garden with fountains. He didn't really want nine hundred and ninety-nine wives, but in those days everybody married ever so many wives, and of course the King had to marry ever so many more just to show that he was the King.

Some of the wives were nice, but some were simply horrid, and the horrid ones quarrelled with the nice ones and made them horrid too, and then they would all quarrel with Suleiman-bin-Daoud, and that was horrid for him. But Balkis the Most Beautiful never quarrelled with Suleiman-bin-Daoud. She loved him too much. She sat in her rooms in the Golden Palace, or walked in the Palace garden, and was truly sorry for him.

Of course if he had chosen to turn his ring on his finger and call up the Djinns and the Afrits they would have magicked all those nine hundred and ninety-nine quarrelsome wives into white mules of the desert or greyhounds or pomegranate seeds; but Suleiman-bin-Daoud thought that that would be showing off. So, when they quarrelled too much, he only wal-

adtam, hogy megmutassam, mily nagy és gazdag király vagyok, és nem azért, mintha valóban az állatok királya akarnék lenni. Most megszegyenültem és úgy kell nekem.» Szulejman-bin-Daud tényleg igazán bölcs ember volt, én Kedvencem. Ezután sose felejtette el, hogy együgyűség volt hivalkodnia; és most kezdődik az én történetemnek tulajdonképeni mese-része.

Ő a lehető legtöbb asszonyt vette el feleségül. Kilencszázkilencvenkilenc asszonyt vett el feleségül a Legszebb Balkison kívül; és ezek mindannyian egy nagy arany palotában laktak egy kedves, szökőkutakkal díszes kert közepében. Neki nem volt igazán szüksége kilencszázkilencvenkilenc asszonyra, de azokban az időkben mindenki mennél több asszonyt vett el feleségül és persze a királynak még annál többet kellett feleségül venni, csak hogy megmutassa, hogy ő a Király.

A feleségek közül némelyek csinosak voltak, de némelyek egyenesen förtelmesek voltak, s a förtelmesek veszekedtek a csinosakkal s őket is förtelmessé tették és aztán mindnyájan Szulejman-bin-Dauddal szoktak veszekedni, és ez ránézve volt förtelmes. Ellenben a Legszebb Balkis sose civakodott Szulejman-bin-Dauddal. Sokkal jobban szerette őt annál. Az Arany Palota-beli szobáiban üldögélt vagy a Palota kertjében sétált és mélységesen bánkódott miatta.

Persze, ha kedve kerekedett volna megcsavarni gyűrűjét az ujján és felidézni a Dzsinneket és Afriteket, ezek elvarázsolták volna mind e kilencszázkilencvenkilenc pörlekedő feleséget a sivatag fehér öszvéreivé vagy agarakká vagy gránátalma magvakká; de Szulejman-bin-Daud azt gondolta, hogy ez kérkedés lenne. Tehát, ha az asszonyok túlsokat pörlekedtek,

ked by himself in one part of the beautiful Palace gardens and wished he had never been born.

One day, when they had quarrelled for three weeks—all nine hundred and ninety-nine wives together—Suleiman-bin-Daoud went out for peace and quiet as usual; and among the orange-trees he met Balkis the Most Beautiful, very sorrowful because Suleiman-bin-Daoud was so worried. And she said to him, «Oh my Lord and Light of my Eyes, turn the ring upon your finger and show these Queens of Egypt and Mesopotamia and Persia and China that you are the great and terrible King.» But Suleiman-bin-Daoud shook his head and said, «Oh my Lady and Delight of my Life, remember the Animal that came out of the sea and made me ashamed before all the animals in all the world because I showed off. Now, if I showed off before these Queens of Persia and Egypt and Abyssinia and China, merely because they worry me, I might be made even more ashamed than I have been.»

And Balkis the Most Beautiful said, «Oh my Lord and Treasure of my Soul, what will you do?»

And Suleiman-bin-Daoud said, «Oh my Lady and Content of my Heart, I shall continue to endure my fate at the hands of^d) these nine hundred and ninety-nine Queens who vex me with their continual quarrelling.»

So he went on between the lilies and the roses and the cannas and the heavy-scented ginger-plants that grew in the garden, till he came to the great camphor-tree that was called the Camphor Tree of Suleiman-bin-Daoud. But Balkis hid among the tall

ő csak elsétálgatott magányosan a gyönyörű Palotakertek valamelyik részében és azt kívánta, bár soha meg se született volna.

Egy napon, mikor már három hete civakodtak — mind a kilencszázkilencvenkilenc feleség együttesen — Szulejman-bin-Daud eltávozott békességért és nyugalomért, mint rendesen; és a narancsfák között ráakadt a Legszebb Balkisra, aki igen szomorú volt, mert Szulejman-bin-Daudot annyira gyötörték. És az asszony mondá neki: «Oh Uram és Szemem Fénye, forgasd meg a gyűrűt ujjadon és mutasd meg Egyiptom és Mezopotámia és Perzsia és Kina e Királynőinek, hogy te vagy a nagy és félelmetes Király.» De Szulejman-bin-Daud a fejét rázta és mondá: «Oh Urnőm és Életem Gyönyörűsége, emlékezz az Állatra, mely kijött a tengerből és megszégyenített engem az egész világ összes állatai előtt, mert hivalkodtam. Most, ha kérkednék Perzsia és Egyiptom és Abesszinia és Kina e Királynői előtt, csupán mert ők kínoznak engem, lehet hogy még jobban megszégyenülnék, mint voltam.»

És a Legszebb Balkis mondá: «Oh Uram és Lelkem Kincse, mit szándékozol hát tenni?»

És Szulejman-bin-Daud mondá: Oh Urnőm és Szivem Öröme, tovább is türelemmel viselem sorsomat, mit nekem e kilencszázkilencvenkilenc Királynő nyújt, kik boszantanak engem örökös civakodásukkal.»

Azzal tovább ment a liliomok és a rózsák és a cukornád és a bódító illatú gyömbér-ültetvények között, melyek a kertben tenyésztek, míg elérkezett a nagy kámforfához, melyet Szulejman-bin-Daud Kámfor Fájának neveztek. Balkis azonban ott réjtőzködött

irises and the spotted bamboos and the red lilies behind the camphor-tree, so as to be near her own true love, Suleiman-bin-Daoud.

Presently two Butterflies flew under the tree, quarrelling.

Suleiman-bin-Daoud heard one say to the other, «I wonder at your presumption in talking like this to me. Don't you know that if I stamped with my foot all Suleiman-bin-Daoud's Palace and this garden here would immediately vanish in a clap of thunder?»

Then Suleiman-bin-Daoud forgot his nine hundred and ninety-nine bothersome wives, and laughed, till the camphor-tree shook, at the Butterfly's boast. And he held out his finger and said, «Little man, come here!»

The Butterfly was dreadfully frightened, but he managed to fly up to the hand of Suleiman-bin-Daoud, and clung there, fanning himself. Suleiman-bin-Daoud bent his head and whispered very softly, «Little man, you know that all your stamping wouldn't bend one blade of grass. What made you tell that awful fib to your wife?—for doubtless⁵) she is your wife?»

The Butterfly looked at Suleiman-bin-Daoud and saw the most wise King's eyes twinkle like stars on a frosty night, and he picked up his courage with both wings, and he put his head on one side and said, «Oh King, live for ever. She is my wife; and you know what wives are like.»

Suleiman-bin-Daoud smiled in his beard and said, «Yes, I know, little brother.»

a magas iriszek és a pettyes bambuszok és a vörös liliumok között a kámfor-fa mögött, úgyhogy a közelében lehessen az ő igazi hűséges szerelméhez, Szulejman-bin-Daudhoz.

Egyszerre két Pillangó repült a fa alá, pörlekedve.

Szulejman-bin-Daud hallotta, amint az egyik mondja a másiknak: «Csodálkozom merészségeden, hogy ily módon beszélsz én velem. Nem tudod, hogy ha én dobbantanék a lábammal, Szulejman-bin-Daudnak Palotája s ez a kert itt nyomban eltűnne egyetlen mennykőcsapásra?»

Erre Szulejman-bin-Daud megfélekedezett kilencszázkilencvenkilenc nyűgös feleségéről és addig nevetett a Pillangó hengegésén, míg a kámforfa meg nem rázkódott. És kinyújtotta ujjait és mondá: «Kis ember, jőjj ide!»

A Pillangó szörnyen meg volt rettenve, de megcselekedte, hogy rárepüljön Szulejman-bin-Daud kezére s ott megkapaszkodott, legyezgetve magát. Szulejman-bin-Daud lehajtotta fejét és nagyon lágyan sutogta: «Kis ember, tudod, hogy a te egész dobbantásod egyetlen fűszálat sem hajlítana meg. Mi késztetett arra, hogy ezt a rémséges valótlanságot mondjad feleségednek? — mert ő ugyebár a feleséged?»

A Pillangó rátekintett Szulejman-bin-Daudra és látta a legbölcsebb Királynak szemeit ragyogni, miként a csillagokat a fagyos éjszakán és összeszedte bátorságát mindkét szárnyával, oldalvást hajtotta fejét és mondá: «Oh Király, élj örökké! Ő valóban az én feleségem; és te tudod, milyenek az asszonyok.»

Szulejman-bin-Daud szakállába mosolygott és mondá: «Igen, én tudom, kis testvércém.»

«One must keep them in order⁶⁾ somehow,» said the Butterfly, «and she has been quarrelling with me all the morning. I said that to quiet her.»

And Suleiman-bin-Daoud said, «May it quiet her. Go back to your wife, little brother, and let me hear what you say.»

Back flew the Butterfly to his wife, who was all of a twitter behind a leaf, and she said, «He heard you! Suleiman-bin-Daoud himself heard you!»

«Heard me!» said the Butterfly. «Of course he did. I meant him to hear me.»

«And what did he say? Oh, what did he say?»

«Well,» said the Butterfly, fanning himself most importantly, «between you and me,⁷⁾ my dear—of course I don't blame him, because his Palace must have cost a great deal⁸⁾ and the oranges are just ripening—he asked me not to stamp, and I promised I wouldn't.»

«Gracious!»⁹⁾ said his wife, and sat quite quiet; but Suleiman-bin-Daoud laughed till the tears ran down his face at the impudence of the bad little Butterfly.

Balkis the Most Beautiful stood up behind the tree among the red lilies and smiled to herself, for she had heard all this talk. She thought, «If I am wise I can yet save my Lord from the persecutions of these quarrelsome Queens,» and she held out her finger and whispered softly to the Butterfly's Wife, «Little woman, come here.» Up flew the Butterfly's Wife, very frightened, and clung to Balkis's white hand.

«Kordában kell őket tartani valahogy,» mondá a Pillangó, «és az asszony veszekedett velem egész reggel. Azért mondtam azt, hogy lecsillapítsam.»

És Szulejman-bin-Daud mondá: «Bárcsak megbékítené ez őt. Menj vissza feleségedhez, kis fivérem, és hadd halljam mit mondasz neki.»

Visszarepült a Pillangó feleségéhez, aki csupa reszketés volt egy levél mögött és így szólt: «Ő meghallott téged! Maga Szulejman-bin-Daud hallott téged!»

«Hogy hallott-e engem!» mondá a Pillangó. «Persze, hogy meghallott. Az volt a szándékom, hogy meghalljon engem.»

«És mit mondott? Jaj, mit mondott?»

«Jól van hát,» mondá a Pillangó, a lehető legfontoskodóbb módon legyezgetve magát, «de köztünk maradjon, drágám, — én természetesen nem teszek neki szemrehányást, mert az ő Palotája bizonyára nagyon sokba került és a narancsok éppen most vannak érőben — ő megkért engem, hogy ne dobbantsak, és én megígértem, hogy nem is fogok.»

«Hála az Égnek!» mondá felesége és egészen nyugton ült; de Szulejman-bin-Daud addig nevetett a gonosz kis Pillangó szemérmertlenségén, míg a könnyei végigcsurogtak arcán.

A Legszebb Balkis felállt a fa mögött a piros liliumok között és magában mosolygott, mert ő az egész beszélgetést hallotta. Azt gondolta: «Ha most okos vagyok, mégis megmenthetem az én Uramat e pörlekedő Királynők üldözéseitől,» és kinyujtotta ujját és lágyan odasugta a Pillangó Feleségének: «Kicsi asszony, jöjj ide.» Rárepült a Pillangó Felesége, nagyon ijedten, és megkapaszkodott Balkis fehér kezén.

Balkis bent her beautiful head down and whispered, «Little woman, do you believe what your husband has just said?»

The Butterfly's Wife looked at Balkis, and saw the Most Beautiful Queen's eyes shining like deep pools with starlight on them,¹⁰⁾ and she picked up her courage with both wings and said, «Oh Queen, be lovely for ever. *You know what men-folk are like.*»

And the Queen Balkis, the Wise Balkis of Sheba, put her hand to her lips to hide a smile and said, «Little sister, *I know.*»

«They get angry,»¹¹⁾ said the Butterfly's Wife, fanning herself quickly, «over nothing at all, but we must humour them, Oh Queen. They never mean half they say. If it pleases my husband to believe that I believe he can make Suleiman-bin-Daoud's Palace disappear by stamping his foot, I'm sure *I don't care. He'll forget all about it to-morrow.*»

«Little sister,» said Balkis, «you are quite right; but next time he begins to boast, take him at his word. Ask him to stamp, and see what will happen. *We know what men-folk are like, don't we? He'll¹²⁾ be very much ashamed.*»

Away flew the Butterfly's Wife to her husband, and in five minutes they were quarrelling worse than ever.

«Remember!» said the Butterfly. «Remember what I can do if I stamp my foot.»

«I don't believe you one little bit,» said the Butterfly's Wife. «I should very much like to see it done. Suppose¹³⁾ you stamp now.»

Balkis lehajtotta szépséges fejét és azt suttogta: «Te csepp asszony, elhiszed azt, amit a te férjed az imént mondott?»

A Pillangó Felesége rátekintett Balkisra és látta, hogy a Legszebb Királynő szemei úgy fénylenek, mint a mély tavacskák, mikor csillagfény tükrözik bennük és összeszedte bátorságát mindkét szárnyával és mondá: «Oh Királynő, légy bájos örökké! *Te* tudod, milyen a férfi-népség.»

És Balkis Királynő, a Sábai Bölcs Balkis, ajkaihoz emelte kezét, hogy elrejtse egy mosolyt és mondá: «Kis nővérkém, *én* tudom.»

«Felfortyannak,» mondá a Pillangó Felesége, sebesen legyezgetve magát, «egyáltalán semmi fölött, de nekünk a kedvükben kell járnunk, oh Királynő. A felét sem veszik komolyan annak, amit mondanak. Ha férjemnek jól esik azt hinni, hogy én elhiszem, hogy ő eltüntetheti Szulejman-bin-Daudnak Palotáját, ha a lábával dobbant egyet, *én* igazán nem bánom. Holnapra elfelejti az egészet.»

«Kis nővérkém,» mondá Balkis, «teljesen igazad van; de ha legközelebb elkezd hencegni, fogd őt szaván. Kérd őt, hogy dobbantson és lássad, mi fog történni. *Mi* tudjuk, milyen a férfi-népség, igaz-e? Ropantul meg fog szégyenülni.»

Elrepült a Pillangó Felesége az ő férjéhez és öt perc múlva szörnyűbben civakodtak, mint valaha.

«Emlékezzél!» mondá a Pillangó. «Jusson eszedbe, mire vagyok képes, ha dobbantok a lábammal.»

«Nem hiszek neked egy csipetet sem,» mondá a Pillangó Felesége. «Nagyon szeretném azt megtéve látni. Miért ne dobbanthatnál akár mostan!»

«I promised Suleiman-bin-Daoud that I wouldn't,» said the Butterfly, «and I don't want to break my promise.»

«It wouldn't matter if you did,» said his wife. «You couldn't bend a blade of grass with your stamping. I dare you to do it,» she said. «Stamp! Stamp! Stamp!»

Suleiman-bin-Daoud, sitting under the camphor-tree, heard every word of this, and he laughed as he had never laughed in his life before. He forgot all about his Queens; he forgot about the Animal that came out of the sea; he forgot about showing off. He just laughed with joy, and Balkis, on the other side of the tree, smiled because her own true love was so joyful.

Presently the Butterfly, very hot and puffy, came whirling back under the shadow of the camphor-tree and said to Suleiman, «She wants me to stamp! She wants to see what will happen, Oh Suleiman-bin-Daoud! You know I can't do it, and now she'll never believe a word I say. She'll laugh at me to the end of my days!»¹⁴⁾

«No, little brother,» said Suleiman-bin-Daoud, «she will never laugh at you again,» and he turned the ring on his finger—just for the little Butterfly's sake, not for the sake of showing off,—and lo and behold, four huge Djinns came out of the earth!

«Slaves,» said Suleiman-bin-Daoud, «when this gentleman on my finger» (that was where the impudent Butterfly was sitting) «stamps his left forefoot you will make my Palace and these gardens disappear in a clap of thunder. When he stamps again you will bring them back carefully.»

«Megigértem Szulejman-bin-Daudnak, hogy nem fogok,» mondá a Pillangó, «s nem óhajtom megszegni ígéretemet.»

«Az se jelentene semmit, ha megtennéd,» mondá felesége. «Te egy fűszálat nem tudnál meghajlítani a te dobbantásoddal. Felszólítlak, hogy tedd meg,» mondá. «Dobbants! Dobbants! Dobbants!»

Szulejman-bin-Daud, a kámforfa alatt ülve, minden szót hallott és úgy nevetett, ahogy még soha életében nem nevetett. Megfeledkezett teljesen Királynőiről; megfeledkezett az Állatról, mely kijött a tengerből; megfeledkezett a hivalkodásról. Csak kacagott örömében, és Balkis, a fa másik oldalán, mosolygott, mert az ő egyetlen igaz szerelme oly vidám volt.

Egyszerre csak a Pillangó, nagyon felhevülten és lihegve, keringve visszajött a kámforfa árnyékába és így szólt Szulejmanhoz: «Ő azt kívánja, hogy dobbantsak! Látni akarja, mi fog történni, oh Szulejman-bin-Daud! Te tudod, hogy én azt nem bírom megtenni, és most az asszony soha nem fog elhinni egyetlen szót sem, amit én mondok. Nevetni fog rajtam halálom napjáig!»

«Nem, fivérkém,» mondá Szulejman-bin-Daud, «soha többet nem fog nevetni rajtad,» és megcsavarta a gyűrűt ujján — éppen csak a kis Pillangó kedvéért és nem hivalkodásból, — és ime! lásd! négy óriási Dzsinn bujt ki a földből!

«Rabszolgák,» mondá Szulejman-bin-Daud, «ha ez az úriember az ujjamon» (ugyanis itt üldögélt a szemtelen Pillangó) «bal első lábával dobbant, ti el fogjátok tüntetni Palotámat és e kerteket egy mennykőcsapásra. Ha újból dobbant, vigyázva visszahozzatok.»

«Now, little brother,» he said, «go back to your wife and stamp all you've¹⁵) a mind to.»

Away flew the Butterfly to his wife, who was crying, «I dare you to do it! I dare you to do it! Stamp! Stamp now! Stamp!» Balkis saw the four vast Djinns stoop down to the four corners of the gardens with the Palace in the middle, and she clapped her hands softly and said, «At last Suleiman-bin-Daoud will do for the sake of a Butterfly what he ought to have done long ago for his own sake, and the quarrelsome Queens will be frightened!»

Then the Butterfly stamped. The Djinns jerked the Palace and the gardens a thousand miles into the air: there was a most awful thunder-clap, and everything grew inky-black. The Butterfly's Wife fluttered about in the dark, crying, «Oh, I'll¹⁶) be good! I'm¹⁷) so sorry I spoke! Only bring the gardens back, my dear darling husband, and I'll never contradict again.»

The Butterfly was nearly as frightened as his wife, and Suleiman-bin-Daoud laughed so much that it was several minutes before he found¹⁸) breath enough to whisper to the Butterfly, «Stamp again, little brother. Give me back my Palace, most great magician.»

«Yes, give him back his Palace,» said the Butterfly's Wife, still flying about in the dark like a moth. «Give him back his Palace, and don't let's¹⁹) have any more horrid magic.»

«Well, my dear,» said the Butterfly as bravely as he could, «you see what your nagging has led to.

«Most hát, csepp fivérem,» mondá, «menj vissza feleségedhez és dobbants, mihelyt kedved kerekedik.»

Elrepült a Pillangó a feleségéhez, aki kiáltozott: «Felszólítlak, hogy tedd meg! Követelem, hogy tedd meg! Dobbants! Dobbants tüstént! Dobbants!» Balkis látta, hogy a négy hatalmas Dzsinn lehajol a négy sarkához a kerteknek, melyek közepében emelkedik a Palota, gyengéden tapsolt egyet kezeivel és mondá: «Szulejman-bin-Daud végre meg fogja tenni egy Pillangó kedvéért, amit már rég meg kellett volna tennie önmagáért s a pörlekedő Királynők meg fognak ijedni!»

Ekkor a Pillangó dobbantott. A Dzsinnnek felragadták a Palotát és a kerteket ezer mértföldnyire a levegőbe: ekkor roppant szörnyű mennydörgés hallatszott és minden tintafeketére vált. A Pillangó Felesége ide-oda röpködött a sötétségben, kiáltozva: «Jaj, jó leszek! Mennyire bánom, hogy beszéltem! Csak hozd vissza a kerteket, drága kedves férjem és én soha többé nem fogok ellentmondani.»

A Pillangó majdnem ép úgy megijedt, mint a felesége, és Szulejman-bin-Daud olyannyira nevetett, hogy több percebe tellett, míg elég levegőhöz jutott, hogy odasúgja a Pillangónak: «Dobbants ismét, kis fivérem. Add vissza Palotámat, leghatalmasabb varázsló.»

«Igen, add neki vissza Palotáját,» mondá a Pillangó Felesége, mely még mindig ide-oda röpködött a sötétben, mint valami moly. «Add neki vissza Palotáját és ne legyen többé részünk semmiféle borzalmas varázslatban.»

«Nohát, drágám,» mondá a Pillangó oly bátran, ahogy csak tellett tőle, «látod, mire vezetett zskémbe-

Of course it doesn't make any difference to *me*²⁰⁾—I'm used to this kind of thing—but as a favour to you and to Suleiman-bin-Daoud I don't mind putting things right.»

So he stamped once more, and that instant the Djinns let down the Palace and the gardens, without even a bump. The sun shone on the dark-green orange-leaves; the fountains played among the pink Egyptian lilies; the birds went on singing; and the Butterfly's Wife lay under the camphor-tree waggling her wings and panting, «Oh, I'll be good! I'll be good!»

Suleiman-bin-Daoud could hardly speak for laughing. He leaned back all weak and hiccoughy, and shook his finger at the Butterfly and said, «Oh great wizard, what is the sense of returning to me my Palace if at the same time you slay me with mirth!»²¹⁾

Then came a terrible noise, for all the nine hundred and ninety-nine Queens ran out of the Palace shrieking and shouting and calling for their babies. They hurried down the great marble steps one hundred abreast, and the Most Wise Balkis went statelily forward to meet them²²⁾ and said, «What is your trouble, Oh Queens?»

They stood on the marble steps one hundred abreast and shouted, «*What* is our trouble? We were living peacefully in our golden Palace, as is our custom, when upon a sudden the Palace disappeared, and we were left sitting in a thick and noisome darkness; and it thundered, and Djinns and Afrits moved about in the darkness! *That* is our trouble, Oh Head Queen, and we are most extremely troubled on

lésed. Persze *énnekem* ez egészen mindegy — én hozzászoktam az eféle dolgokhoz — de irántad és Szulejman-bin-Daud iránt való szivességből nem bánom, ha a dolgokat rendbe rakják.»

Igy hát még egyszer dobbantott és abban a pillanatban a Dzsinnnek leengedték a Palotát és a kerteket, egyetlen taszítás nélkül. A nap ragyogott a sötétzöld narancsleveleken; a szökőkutak játszadoztak a halványpiros egyiptomi liliumok között; a madarak folytatták az éneklést; s a Pillangó Felesége a kámforfa alatt feküdt, lebegtetve szárnyait és lihegve: «Oh, jó leszek! Jó leszek!»

Szulejman-bin-Daud alig tudott beszélni a nevetéstől. Hátratámaszkodott egészen elgyengülve és csuklott és a Pillangó felé rázta az ujját és mondá: «Oh, nagy varázslómester, mi értelme, hogy visszaadod nekem Palotámat, ha ugyanakkor meghalok a nevetéstől!»

Akkor borzalmas lárma keletkezett, mert mind a kilencszázkilencvenkilenc Királynő kirohant a Palotából rikácsolva és üvöltve és kisdedeiket hívogatva. Lesiettek a nagy márvány lépcsőkön, százan egysorban és a Legbölcsebb Balkis méltóságteljesen elébük ment és mondá: «Mi a bajotok, oh Királynők?»

Az asszonyok a márvány lépcsőfokokon álltak, százan egymásmellett és üvöltöttek: «Hogy *mi* a mi bajunk? Békésen lakoztunk a *mi* arany Palotánkban, szokásunk szerint, mikor hirtelenében csak eltűnt a Palota, és minket ott hagytak ülve sűrű és utálatos sötétségben; és mennydörgött és Dzsinnnek és Afritek mozogtak ide-oda a sötétségben! Ez a mi bajunk, oh Fő-Királynő, és mi a lehető legnagyobb mértékben

account of that trouble, for it was a troublesome trouble, unlike any trouble we have known.»

Then Balkis the Most Beautiful Queen—Suleiman-bin-Daoud's Very Best Beloved—Queen that was of Sheba and the Rivers of the Gold of the South—from the Desert of Zinn to the Towers of Zimbabwe—Balkis, almost as wise as the Most Wise Suleiman-bin-Daoud himself, said, «It is nothing, Oh Queens! A Butterfly has made complaint against his wife because she quarrelled with him, and it has pleased our Lord Suleiman-bin-Daoud to teach her a lesson²³⁾ in low-speaking²⁴⁾ and humbleness, for that is counted a virtue among the wives of the butterflies.»

Then up and spoke an Egyptian Queen—the daughter of a Pharaoh—and she said, «Our Palace cannot be plucked up by the roots like a leek for the sake of a little insect. No! Suleiman-bin-Daoud must be dead, and what we heard and saw was the earth thundering and darkening at the news.»

Then Balkis beckoned that bold Queen without looking at her, and said to her and to the others, «Come and see.»

They came down the marble steps, one hundred abreast, and beneath his camphor-tree, still weak with laughing, they saw the Most Wise King Suleiman-bin-Daoud rocking back and forth with a Butterfly on either hand, and they heard him say, «Oh wife of my brother in the air, remember after this to please your husband in all things, lest he be provoked²⁵⁾ to stamp his foot yet again; for he has said that he is used to this Magic, and he is most eminently a great magician—one who steals away the very Palace of Sulei-

nyugtalanzkodunk e nyugtalanság miatt, mert ez olyan nyugtalanító nyugtalanság volt, hogy nem hasonlított semmilyen ismert nyugtalansághoz.»

Erre Balkis, a Legszebb Királynő — Szulejman-bin-Daudnak Legkedvesebb Kedvence — Királynője Sábának és a Dél Arany Folyamainak — a Zinni Sivatagtól Zimbabve Tornyaiig — Balkis, aki csaknem oly bölcs, mint maga a Legbölcsebb Szulejman-bin-Daud, mondá: «Semmi az egész, oh Királynők! Egy Pillangó panaszt tett a felesége ellen, mert civakodott vele és a mi Urunknak, Szulejman-bin-Daudnak úgy tetszett, hogy szerénységre és alázatosságra tanítsa őt, mert ez erénynek számít a pillangók asszonyainál.»

Erre fölpattant és megszólalt egy egyiptomi Királynő — egy Fáraó leánya — és mondá: «A mi Palotánkat nem lehet kitépni gyökerestül, mint valami hagymát egy kis rovar kedvéért. Nem! Szulejman-bin-Daud bizonyára halott és amit mi hallottunk és láttunk, a föld volt, mely e hírre dörgött és elsötétült.»

Erre Balkis intett a merész Királynőnek anélkül, hogy rátekintett volna és mondá neki és a többieknek: «Jőjjetek és lássatok.»

Lejöttek a márvány fokokon, százan egy sorban és a kámforfa alatt, még mindig kimerülten a nevetéstől, látták a Legbölesebb Királyt, Szulejman-bin-Daudot ide-oda himbálva egy Pillangót mindkét kezén, és hallották, amint mondja: «Oh te levegőbeli fivéremnek felesége, tartsd eszedben ennek utána, hogy kedvére tégy férjednek minden dologban, nehogy még egyszer kellessen dobbantania a lábával; mert ő azt mondá, hogy ő megszokta ezt a Varázslatot és ő a legnyilvánvalóbban nagy bűvész — olyan, aki magá-

man-bin-Daoud himself. Go in peace, little folk! » And he kissed them on the wings, and they flew away.

Then all the Queens except Balkis—the Most Beautiful and Splendid Balkis, who stood apart smiling—felt flat on their faces, for they said, «If these things are done when a Butterfly is displeased with his wife, what shall be done to us who have vexed our King with our loud-speaking and open quarrelling through many days?»²⁶⁾

Then they put their veils over their heads, and they put their hands over their mouths, and they tiptoed back to the Palace most mousy-quiet.²⁷⁾

Then Balkis—the Most Beautiful and Excellent Balkis—went forward through the red lilies into the shade of the camphor-tree and laid her hand upon Suleiman-bin-Daoud's shoulder and said, «Oh my Lord and Treasure of my Soul, rejoice, for we have taught the Queens of Egypt and Ethiopia and Abyssinia and Persia and India and China, with a great and a memorable teaching.»

And Suleiman-bin-Daoud, still looking after²⁸⁾ the Butterflies where they played in the sunlight, said, «Oh my Lady and Jewel of my Felicity, when did this happen? For I have been jesting with a Butterfly ever since I came into the garden.»²⁹⁾ And he told Balkis what he had done.

Balkis—the Tender and Most Lovely Balkis—said, «Oh my Lord and Regent of my Existence, I hid behind the camphor-tree and saw it all. It was I who told the Butterfly's Wife to ask the Butterfly to stamp, because I hoped that for the sake of the jest my Lord would make some great Magic and that the Queens

nak Szulejman-bin-Daudnak még a Palotáját is ellopja. Távozzatok békével, csepp népség!» És megcsókolta őket szárnyaikon, és azok elrepültek.

Ekkor az összes Királynők, kivéve Balkist — a Legszebb és Legragyogóbb Balkist, aki mosolyogva félre állt — arccal a földre borultak, mert azt mondták: «Ha e dolgok megtörténtek, mikor egy Pillangó a feleségére haragszik, mi történjék velünk, akik gyötörtük Királyunkat hangos beszédünkkel és nyilvánvaló pörlekedésünkkel hosszú időn át!»

Ezután fátylaikat fejükre huzzák, kezüket szájukra tették és lábujjhegyen visszamentek a Palotába, egy kukkot se szólva.

Ekkor Balkis — a Legszebb és Legkiválóbb Balkis — előre jött a piros liliumok között a kámforfa árnyékába és kezét Szulejman-bin-Daudnak vállára tette és mondá: «Oh Uram és Lelkem Kincse, örvendezz, mert mi megtanítottuk Egyiptom és Etiópia és Abesszinia és Perzsia és India és Kina Királynőit nagy és emlékezetes leckével.»

És Szulejman-bin-Dáud, kinek tekintete még mindig a Pillangókat követte, oda, ahol a napfényben játszadoztak, mondá: «Oh Urnőm és Üdvösségem Drágaköve, mikor történt ez? Mert én tréfát üztem egy pillangóval, amióta csak itt vagyok a kertben.» És elmesélte Balkisnek, mit tett.

Balkis — a Nyájas és Legbájosabb Balkis — mondá: «Oh Uram és Életem Kormányzója, én a kámforfa mögött rejtőzködtem és láttam mindent. Én voltam az, aki azt mondtam a Pillangó Feleségének, hogy követelje a Pillangótól, hogy dobbantson, mert reméltem, hogy a tréfa kedvéért az én Uram valami

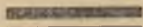
would see it and be frightened.» And she told him what the Queens had said and seen and thought.

Then Suleiman-bin-Daoud rose up from his seat under the camphor-tree, and stretched his arms and rejoiced and said, «Oh my Lady and Sweetener of my Days, know that if I had made a Magic against my Queens for the sake of pride or anger, as I made that feast for all the animals, I should certainly have been put to shame. But by means of your wisdom I made the Magic for the sake of a jest and for the sake of a little Butterfly, and—behold—it has also delivered me from the vexations of my vexatious wives! Tell me, therefore, Oh my Lady and Heart of my Heart, how did you come to be so wise?»

And Balkis the Queen, beautiful and tall, looked up into Suleiman-bin-Daoud's eyes and put her head a little on one side, just like the Butterfly, and said, «First, Oh my Lord, because I loved you; and secondly, Oh my Lord, because I know what women-folk³⁰) are.»

Then they went up to the Palace and lived happily ever afterwards.

But wasn't it clever of Balkis?

nagy Varázslatot fog tenni és hogy a Királynők látni fogják ezt és megijednek.» És elmesélte neki, mit mondtak és láttak és gondoltak a Királynők.

Erre Szulejman-bin-Daud fölemelkedett üléséből a kámforfa alatt és kinyújtotta karjait és örvendezett és mondá: «Oh Urnőm és Napjaim Megédesítője, tud meg, hogyha én Királynőim ellen döllyfből vagy méregből tettem volna Varázslatot, mikép azt a lakomát készítettem az összes állatoknak, bizonyára szégyent vallottam volna. Ám a te bölcseséged segítségével egy tréfa kedvéért míveltem a varázslatot és a kis Pillangó kedvéért és — ime! — ez is megszabadított engem az én zsémbes feleségeim zsémbeléseitől! Mondd meg tehát, oh Urnőm és Szivemnek Szive, hogy lehettél ily bölcs?»

És Balkis, a szépséges és sudár Királynő, fölnézett Szulejman-bin-Daud szemeibe és kissé félrehajtotta fejét, ép úgy, mint a Pillangó, és mondá: «Először, Oh Uram, mert szerettelek téged; és másodszor, Oh Uram, mert tudom, milyenek az asszonyok.»

Azzal felmentek a Palotába és ettől fogva boldogan éltek örökké.

Hát nem volt ez okos gondolat Balkistól?

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Jegyzetek.

1) legjobban szeretett v. kedvelt. — 2) rossz indulatu démonok az arabok hitvilága szerint. — 3) jól szolgál nekem. — 4) at the hand of = valakinek kezéből, részéről. — 5) kétségtelenül. — 6) rendben. — 7) közöttem és közötted. — 8) sokba kellett kerülnie. — 9) Gracious lord! = kegyelmes isten! — 10) csillagfénnel bennük. — 11) haragossá válnak. = 12) he'll = he will. — 13) tegyük föl. — 14) napjaim végéig. — 15) you've = you have. — 16) I'll = I will. — 17) I'm = I am. — 18) talált. — 19) let's = let us. — 20) nekem nem tesz semmi különbséget. — 21) megölsz az örömmel. — 22) találkozni velük. — 23) leckét tanítson neki. — 24) alázatos beszédre. — 25) nehogy arra ingereltessék. — 26) sok napon keresztül. — 27) nyugodtan mint az egér. — 28) utánuk tekintve. — 29) a kertbe jöttem. — 30) az asszony-nép.

Kettős magánhangzók: *ai* = éj (*day: déj*); *au*, *aw* = â (hosszú magyar a, *cause: khâz, law: lâ*), *ea*, *ee* = í (*sea: szí, beef: bíf*), *ew* = jú (*few: fjú*), *oa* = ó (*road: ród*), *ou*, *ow* = au (*house: hausz, how: hau*). A szó végén az *e* néma (*cane: khéjn*). Az *y* kiejtése az *i*-ével egyezik.

Mássalhangzóknak a magyartól eltérő ejtése: *c* az *a*, *o*, *u* és mássalhangzók előtt = kh, egyébként = sz (*comic: khamik, cider: szájdör*); *cc* = k, illetve ksz (*account: ekaunt, accident: ekszident*); *ch* = cs (*chin: csin*); *g* többnyire g, néha dzs (*god: gad, give: giv; engine: andzsín*); *j* = dzs (*jest: dzseszt*); *k* = kh, *t* = th, *p* = ph. Az *r* vagy olyan mint a magyar, vagy a szó végén és mássalhangzó előtt egészen elnémul (*rarity: reriti, hard: hád*). Az *s* két magánhangzó között = z, egyébként sz (*rose: róz, yes: jesz*); *u* előtt és a *sion* hangcsoportban = zs (*treasure: trezsör, vision: vízsín*), *sh* = s (*fish: fis*); *t* a *tion* hangcsoportban s (*nation: néjsín*). A *th*-nak kétféle ejtése van, az egyik olyan mint a magyar sz-é, a másik mint a z-é, avval a különbséggel, hogy az angolban a *nyelv hegye a két fogisor közé kerül* (*thin: szin, father: fázör*). A *w* úgy ejtendő, mint a v, csak mind a két ajkat össze kell csücsöríteni (*wife: vájf*). Az *y* mint mássalhangzó = j (*yes: jesz*).

Igen sok hangcsoportban az egyik-másik mássalhangzó néma, péld. *mb* = m, *bt* = t, *kn* = n, *wr* = r.

Ezek természetesen csak a legfontosabb szabályok, melyek alól számos a kivétel. A helyes kiejtést, illetve olvasást nem lehet szabályokból megtanulni.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

1971 FEB 13

